

XV. IRLANDIA PÓLNOCNA

XVI. Brytyjski premier i premier Irlandii Północnej przekazali Radzie Europejskiej informacje dotyczące przywrócenia obejmującego wszystkie strony, zdecentralizowanego i opartego na podziale władzy rządu w Irlandii Północnej. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła niedawne kontakty między przewodniczącym Komisji a nowym rządem Irlandii Północnej, podkreśliła także długotrwałe i stałe poparcie Unii Europejskiej dla procesu pokojowego.

Dok. 3.

Mandat Konferencji Międzyrządowej

Niniejszy mandat będzie stanowić jedyną podstawę i ramy dla prac konferencji międzyrządowej, która zostanie zwołana zgodnie z pkt 10 konkluzji Rady Europejskiej.

I. UWAGI OGÓLNE

1. Konferencja międzyrządowa jest proszona o sporządzenie Traktatu (dalej zwanego „*traktatem reformującym*”) zmieniającego obowiązujące Traktaty z myślą o zwiększeniu efektywności funkcjonowania rozszerzonej Unii i umocnieniu jej legitymacji demokratycznej, jak również spójności jej działań zewnętrznych. Zrezygnowano z koncepcji konstytucyjnej polegającej na uchynieniu wszystkich obowiązujących Traktatów i zastąpieniu ich jednym tekstem zwanym „Konstytucją”. *Traktat reformujący* wprowadzi do obowiązujących Traktatów, które pozostają w mocy, przedstawione szczegółowo poniżej innowacje wynikające z ustaleń konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

2. *Traktat reformujący* będzie zawierał dwie zasadnicze klauzule zmieniające odpowiednio *Traktat o Unii Europejskiej (TUE)* oraz *Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (TWE)*. *TUE* zachowa swoją obecną nazwę, natomiast *TWE* będzie nosił tytuł *Traktat o funkcjonowaniu Unii*, a Unia nabędzie jednolitą osobowość prawną. Wyraz „Wspólnota” zostanie w całym tekście zastąpiony wyrazem „Unia”; w tekście znajdzie się stwierdzenie, że te dwa Traktaty są Traktatami stanowiącymi podstawę Unii oraz że Unia zastępuje Wspólnotę i jest jej następcą prawnym. Dalsze klauzule będą zawierać standardowe postanowienia dotyczące ratyfikacji i wejścia w życie, a także ustaleń przejściowych. Zmiany techniczne Traktatu *Euratom* oraz obowiązujących *Protokołów*, ustalone podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostaną wprowadzone przez protokoły załączone do *traktatu reformującego*.

3. *TUE* i *Traktat o funkcjonowaniu UE* nie będą miały charakteru konstytucyjnego. Terminologia stosowana w całym tekście Traktatów będzie odzwierciedlać tę zmianę: nie będzie stosowany termin „Konstytucja”, „minister spraw zagranicznych Unii” będzie nazwany Wysokim Przedstawicielem Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, odejdzie się także od stosowania określeń „ustawa” i „ustawa ramowa”, zostaną natomiast zachowane obecnie stosowane określenia „rozporządzenia”, „dyrek-

tywy” i „decyzje”. Analogicznie, w zmienionych Traktatach nie będzie artykułu mówiącego o symbolach UE, takich jak flaga, hymn lub dewiza. W odniesieniu do pierwszeństwa prawa UE konferencja międzyrządowa przyjmie deklarację przywołującą istniejące orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE¹.

4. Jeżeli chodzi o treść zmian w obowiązujących Traktatach, innowacje wynikające z ustaleń konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostaną włączone do *TUE* i *Traktatu o funkcjonowaniu UE* zgodnie z niniejszym mandatem. Modyfikacje tych innowacji wprowadzone w następstwie konsultacji prowadzonych z państwami członkowskimi przez ostatnie sześć miesięcy są poniżej wyraźnie uwidocznione. Dotyczą one w szczególności odnośnych kompetencji UE i państw członkowskich oraz ich rozgraniczenia, szczególnego charakteru wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zwiększonej roli parlamentów narodowych, stanowiska wobec Karty Praw Podstawowych oraz mechanizmu umożliwiającego państwom członkowskim kontynuowanie prac nad danym aktem w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, bez obowiązku uczestniczenia innych państw członkowskich w tych działaniach.

II. ZMIANY W TRAKTACIE UE

5. Klauzula 1 *traktatu reformującego* będzie zawierać zmiany w obowiązującym *TUE*. Tekst obowiązującego obecnie Traktatu pozostaje niezmieniony, o ile w niniejszym mandacie nie zaznaczono inaczej.

6. Tekst pierwszego motywu w brzmieniu uzgodnionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostanie włączony do preambuły jako motyw drugi.

7. *TUE* będzie podzielony na sześć tytułów: *Postanowienia wspólne (I)*, *Postanowienia o zasadach demokratycznych (II)*, *Postanowienia o instytucjach (III)*, *Postanowienia o wzmocnionej współpracy (IV)*, *Postanowienia ogólne o działaniach zewnętrznych Unii i postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (V)* oraz *Postanowienia końcowe (VI)*. Tytuły I, IV (obecny VII), V i VI (obecny VIII) będą miały układ analogiczny do obowiązującego *TUE*, ze zmianami uzgodnionymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku². Dwa pozostałe tytuły (II i III) są nowe i wprowadzają innowacje uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

Postanowienia wspólne (I)

8. Tytuł I obowiązującego *TUE* zawierający między innymi artykuły dotyczące wartości Unii oraz jej celów, stosunków między Unią a państwami członkowskimi oraz zawieszenia praw państw członkowskich zostaną zmienione zgodnie z innowacjami

¹ Choć artykuł o pierwszeństwie prawa Unii nie zostanie powtórzony w *TUE*, konferencja międzyrządowa uzgodni następującą deklarację: „Konferencja przypomina, że zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE Traktaty i prawo przyjęte przez Unię na podstawie Traktatów mają pierwszeństwo przed prawem państw członkowskich na warunkach ustanowionych przez wspomniane orzecznictwo”. Ponadto do Aktu końcowego konferencji zostanie załączona opinia Służby Prawnej Rady (dok. 11197/07).

² Treść tytułu VI o współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych zostanie włączona do tytułu o przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (*TFUE*), zobacz poniżej w części „Zmiany w Traktacie WE”.

uzgodnionymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku (zob. załącznik 1, tytuł I).

9. Artykuł dotyczący praw podstawowych będzie zawierać odniesienie¹ do *Karty praw podstawowych*, w brzmieniu uzgodnionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, nada jej prawnie wiążący charakter oraz określi zakres jej zastosowania.

10. W artykule odnoszącym się do zasad podstawowych dotyczących kompetencji zostanie sprecyzowane, że Unia działa **wyłącznie** w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w Traktatach.

Postanowienia o zasadach demokratycznych (II)

11. Ten nowy tytuł II będzie zawierać postanowienia uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku dotyczące demokratycznej równości, demokracji przedstawicielskiej, demokracji uczestniczącej oraz inicjatywy obywatelskiej. Jeśli chodzi o parlamenty narodowe, rola ich zostanie jeszcze zwiększona w stosunku do postanowień uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku (zob. załącznik 1, tytuł II):

- Termin, jakim dysponują parlamenty narodowe na przeanalizowanie projektów aktów prawodawczych oraz na wydanie uzasadnionej opinii dotyczącej zasady pomocniczości zostanie przedłużony z sześciu do ośmiu tygodni (*Protokół o parlamentach narodowych i Protokół o zasadach pomocniczości i proporcjonalności* zostaną odpowiednio zmienione).
- Mechanizm kontrolny dotyczący zasady pomocniczości zostanie wzmocniony, w taki sposób, że jeżeli przeciwko danemu projektowi aktu prawodawczego zostanie oddana zwykła większość głosów przyznanych parlamentom narodowym, Komisja ponownie przeanalizuje taki projekt, a następnie może podjąć decyzję o jego utrzymaniu, zmianie lub wycofaniu. Jeżeli Komisja postanowi utrzymać wniosek, będzie zobowiązana przedstawić uzasadnioną opinię określającą przyczyny, dla których uważa, że wniosek ten jest zgodny z zasadą pomocniczości. Wspomniana uzasadniona opinia, a także uzasadnione opinie parlamentów narodowych, będą musiały być przekazane prawodawcy UE, który weźmie je pod uwagę w procedurze prawodawczej. Pociągnie to za sobą określone postępowanie:
 - przed zakończeniem pierwszego czytania w ramach zwykłej procedury prawodawczej, prawodawca (Rada i Parlament) rozważy zgodność wniosku prawodawczego z zasadą pomocniczości, biorąc w szczególności pod uwagę powody podane i podzielane przez większość parlamentów narodowych, jak również uzasadnioną opinię Komisji;
 - jeżeli większością głosów wynoszącą 55% członków Rady lub większością głosów oddanych w Parlamencie Europejskim prawodawca stwierdzi, że jego zdaniem wniosek nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, wniosek prawodawczy nie będzie dalej rozpatrywany (*Protokół w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności* zostanie odpowiednio zmieniony).

Rolę parlamentów narodowych odzwierciedli nowy ogólny artykuł.

¹ Dlatego też tekst Karty praw podstawowych nie zostanie włączony do Traktatów.

Postanowienia o instytucjach (III)

12. Zmiany instytucjonalne uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostaną włączone częściowo do *TUE* a częściowo do *Traktatu o funkcjonowaniu Unii*. Nowy tytuł III będzie stanowił przegląd systemu instytucjonalnego oraz wprowadzi do obowiązującego systemu następujące modyfikacje, tzn. artykuły dotyczące instytucji Unii, Parlamentu Europejskiego (nowy skład), Rady Europejskiej (przekształcenie jej w instytucję¹ i utworzenie urzędu przewodniczącego), Rady (wprowadzenie systemu głosowania polegającego na podwójnej większości oraz zmian w systemie sześciomiesięcznych prezydencji Rady, z możliwością jego modyfikacji), Komisji Europejskiej (nowy skład i wzmocnienie roli jej przewodniczącego), ministra spraw zagranicznych Unii (utworzenie nowego urzędu, którego nazwa zostanie zmieniona na Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa) oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej².

13. System stanowienia podwójną większością głosów, zgodnie z ustaleniami podjętymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, wejdzie w życie 1 listopada 2014 r.; do tego czasu nadal będzie obowiązywać obecny system stanowienia większością kwalifikowaną (art. 205 ust. 2 TWE). Następnie, podczas okresu przejściowego, do 31 marca 2017 r., jeżeli decyzja ma zostać przyjęta większością kwalifikowaną członek Rady będzie mógł wystąpić z wnioskiem, aby decyzja została przyjęta zgodnie z zasadą większości kwalifikowanej określonej w art. 205 ust. 2 obowiązującego TWE.

Ponadto, do 31 marca 2017 r., jeżeli członkowie Rady reprezentujący co najmniej 75% ludności lub co najmniej 75% liczby państw członkowskich niezbędnej do utworzenia mniejszości blokującej wynikającej z zastosowania art. [I-25 ust. 1 akapit pierwszy] lub art. [I-25 ust. 2] zgłaszają swój sprzeciw wobec przyjęcia aktu prawnego przez Radę większością kwalifikowaną, będzie miał zastosowanie mechanizm przewidziany w projekcie decyzji zawartym w deklaracji nr 5 załączonej do Aktu końcowego konferencji międzyrządowej w 2004 roku. Od 1 kwietnia 2017 r. będzie miał zastosowanie ten sam mechanizm, przy czym odnośne wielkości procentowe będą wynosić, odpowiednio, co najmniej 55% ludności lub co najmniej 55% liczby państw członkowskich niezbędnej do utworzenia mniejszości blokującej wynikającej z zastosowania art. [I-25 ust. 1 akapit pierwszy] lub art. [I-25 ust. 2].

Postanowienia o wzmocnionej współpracy (IV)

14. Tytuł IV (dawny tytuł VII obowiązującego *TUE*) zostanie zmieniony zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku. Minimalna liczba państw członkowskich wymagana do zainicjowania wzmocnionej współpracy będzie wynosić dziewięć państw.

¹ W tym tryby głosowania.

² Nastąpią pewne dostosowania redakcyjne wynikające z połączenia niektórych postanowień.

Postanowienia ogólne o działaniach zewnętrznych Unii i postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (V)

15. W tytule V obowiązującego *TUE* zostanie dodany nowy pierwszy rozdział dotyczący postanowień ogólnych o działaniach zewnętrznych Unii zawierający, zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, dwa artykuły odnoszące się do zasad i celów działań zewnętrznych Unii oraz roli Rady Europejskiej w określaniu strategicznych interesów oraz celów tych działań. Rozdział drugi zawiera postanowienia zawarte w tytule V¹ obowiązującego *TUE* w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku (w tym dotyczące Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz stałej współpracy strukturalnej w dziedzinie obrony). W rozdziale tym zostanie wstawiony nowy art. 1 stwierdzający, że zasady ukierunkowujące działania Unii na arenie międzynarodowej, cele tych działań i sposób ich prowadzenia będą zgodne z postanowieniami ogólnymi dotyczącymi działań zewnętrznych Unii określonymi w rozdziale I. W rozdziale tym zostanie jasno sprecyzowane, że WPZiB podlega szczególnym procedurom i zasadom. Zostanie również określona konkretna podstawa prawna ochrony danych osobowych w obszarze WPZiB².

Postanowienia końcowe (VI)

16. Tytuł VI (dawny tytuł VIII obowiązującego *TUE*) zostanie zmieniony zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku. Znajdzie się tam w szczególności artykuł dotyczący osobowości prawnej Unii³ i artykuł dotyczący dobrowolnego wystąpienia z Unii, a art. 48 będzie zmieniony w taki sposób, aby zestawiał procedury zmiany Traktatów (procedurę zwykłą i dwie procedury uproszczone). Z artykułu tego, w jego ustępie dotyczącym zwykłej procedury zmiany, będzie jasno wynikać, że Traktaty mogą być zmieniane w celu **rozszerzenia lub ograniczenia** kompetencji przyznanych Unii. W art. 49 dotyczącym kryteriów kwalifikacji i procedury przystąpienia do Unii odniesienie do zasad zostanie zastąpione odniesieniem do

¹ Konferencja międzyrządowa uzgodni następującą deklarację: „Konferencja podkreśla, że postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym utworzenia urzędu Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych nie wpływają na obecne uprawnienia państw członkowskich w zakresie kształtowania i prowadzenia własnej polityki zagranicznej ani na reprezentacje krajowe państw członkowskich w państwach trzecich i organizacjach międzynarodowych.

Konferencja przypomina również, że postanowienia regulujące wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony nie przesądzają o szczególnym charakterze polityki bezpieczeństwa i obrony państw członkowskich.

Konferencja podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie pozostaną związane postanowieniami Karty Narodów Zjednoczonych, a w szczególności podstawową odpowiedzialnością Rady Bezpieczeństwa i jej członków za utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa”.

² W odniesieniu do przetwarzania takich danych przez państwa członkowskie w wykonywaniu działań wchodzących w zakres WPZiB oraz EPBiO oraz do przepływu takich danych.

³ Konferencja międzyrządowa uzgodni następującą deklarację: „Konferencja potwierdza, że fakt, iż Unia Europejska posiada osobowość prawną w żaden sposób nie upoważnia Unii do stania się prawem lub działaniem wykraczającego poza kompetencje powierzone jej przez państwa członkowskie w Traktatach”.

wartości Unii oraz dodane zostanie zobowiązanie do wspierania takich wartości, zobowiązanie do notyfikowania Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym wniosku o przystąpienie do Unii, jak również odniesienie do kryteriów kwalifikacji uzgodnionych przez Radę Europejską (zob. załącznik 1, tytuł VI). Standardowe postanowienia końcowe także zostaną dostosowane (zakres terytorialny, czas obowiązywania, ratyfikacja oraz teksty autentyczne i tłumaczenia)¹.

III. ZMIANY W TRAKTACIE WE

17. Klauzula 2 *Traktatu reformującego* będzie zawierać zmiany w obowiązującym *TWE*, który przekształci się w *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*.

18. Innowacje uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostaną włączone do Traktatu w sposób standardowy w formie konkretnych modyfikacji. Odnoszą się one do kategorii i dziedzin kompetencji, zakresu głosowania większością kwalifikowaną oraz procedury współdecyzji, rozróżnienia aktów prawodawczych i aktów niemających charakteru prawodawczego, postanowień między innymi dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, klauzuli solidarności, ulepszeń w zarządzaniu systemem euro, postanowień horyzontalnych, takich jak klauzula społeczna, szczegółowych postanowień, takich jak postanowienia dotyczące usług publicznych, przestrzeni kosmicznej, energii, ochrony ludności, pomocy humanitarnej, zdrowia publicznego, sportu, turystyki, regionów najbardziej oddalonych, współpracy administracyjnej, postanowienia finansowe (zasoby własne, wieloletnie ramy finansowe i nowa procedura budżetowa).

19. Wprowadzone zostaną następujące modyfikacje w stosunku do wyników konferencji międzyrządowej w 2004 roku (zob. załącznik 2):

- a) Nowy art. 1 określi cel Traktatu o funkcjonowaniu Unii oraz jego powiązania z Traktatem UE. Będzie on stwierdzał, że oba Traktaty mają taki sam walor prawny.
- b) W artykule dotyczącym kategorii kompetencji umieszczonym na początku *TWE* zostanie jasno sprecyzowane, że państwa członkowskie będą ponownie wykonywać swoją kompetencję w zakresie, w jakim Unia postanowiła zaprzestać wykonywania swojej kompetencji².

¹ Skreślone zostaną art. 41, 42, 46 i 50 TUE, natomiast art. 47, w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie umieszczony w rozdziale dotyczącym WPZiB.

² a) Konferencja międzyrządowa uzgodni również deklarację odnoszącą się do rozgraniczenia kompetencji: „*Konferencja podkreśla, że zgodnie z systemem podziału kompetencji pomiędzy Unię a państwa członkowskie zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej, kompetencje nieprzysznane Unii w Traktatach należą do państw członkowskich.*

Jeżeli Traktaty przyznają Unii w określonej dziedzinie kompetencję dzieloną z państwami członkowskimi, państwa członkowskie wykonują swoją kompetencję w zakresie, w jakim Unia nie wykonała lub postanowiła zaprzestać wykonywania swojej kompetencji. Ta ostatnia sytuacja ma miejsce wtedy, gdy stosowne instytucje UE postanowią uchylić dany akt prawodawczy, w szczególności w celu lepszego zapewnienia stałego poszanowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Z inicjatywy jednego lub kilku swych członków (przedstawicieli państw członkowskich) i zgodnie z art. 208, Rada może zwrócić się do Komisji o przedłożenie wniosków dotyczących uchylecia danego aktu prawodawczego. Analogicznie, przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani na konferencji międzyrządowej, zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany przewidzianą w art. [IV-443] Traktatu o Unii Europejskiej,

- c) W artykule dotyczącym działań wspierających, koordynujących i uzupełniających zdanie wprowadzające zostanie zmienione w taki sposób, aby podkreślić, że Unia podejmuje działania w celu wspierania, koordynowania lub uzupełniania działań podejmowanych przez państwa członkowskie.
- d) W art. 18 ust. 3, w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, fragment mówiący o przyjęciu środków dotyczących paszportów, dowodów tożsamości, dokumentów pobytowych i podobnych dokumentów zostanie usunięty i przeniesiony do części tekstu zawierającej podobną podstawę prawną dotyczącą tej kwestii, która zostanie umieszczona w tytule o przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w artykule odnoszącym się do kontroli granicznych.
- e) W art. 20 (ochrona dyplomatyczna i konsularna), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, podstawa prawna zostanie zmieniona w taki sposób, aby przewidzieć w tej dziedzinie przyjmowanie dyrektyw ustanawiających środki w zakresie koordynacji i współpracy.
- f) W art. 286 (ochrona danych osobowych), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie dodany akapit stwierdzający, że przepisy przyjęte na podstawie tego artykułu pozostają bez uszczerbku dla przepisów przyjętych w oparciu o konkretną podstawę prawną w tej dziedzinie, która zostanie wprowadzona w tytule o WPZiB (konferencja międzyrządowa przyjmie także deklarację dotyczącą ochrony danych osobowych w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, jak również, w stosownych przypadkach, konkretne zapisy w stosownych protokołach dotyczące stanowiska poszczególnych państw członkowskich precyzujące, czy mają one zastosowanie w tym zakresie).
- g) W art. 42 (zaliczenie okresów ubezpieczeniowych i przenoszenie za granicę uprawnień do świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego), zostanie dodany fragment w celu podkreślenia faktu, że procedura zostanie zatrzymana w trybie zawieszenia, jeśli Rada Europejska nie podejmie żadnych działań w ciągu 4 miesięcy (zob. pkt 1 załącznika 2)¹.
- h) Art. 60 (zamrażanie aktywów w celu zwalczania terroryzmu), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie przeniesiony na koniec rozdziału zawierającego postanowienia ogólne w tytule dotyczącym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
- i) W odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (por. art. 16 w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku) do Traktatów zostanie załączony protokół².

mogą podjąć decyzję o zmianie Traktatów stanowiących podstawę Unii, w tym o rozszerzeniu albo ograniczeniu kompetencji przyznanych Unii w przedmiotowych Traktatach”.

b) Do Traktatów zostanie załączony następujący protokół:

„W odniesieniu do art. [I-12 ust. 2] dotyczącego kompetencji dzielonej, w sytuacji gdy Unia podjęła działania w pewnej dziedzinie, zakres tego wykonywania kompetencji obejmuje wyłącznie elementy regulowane przedmiotowym aktem Unii, w związku z czym nie obejmuje całej dziedziny”.

¹ Konferencja międzyrządowa uzgodni również deklarację odnoszącą się do tego artykułu: „Konferencja przypomina, że w takim przypadku, zgodnie z art. [I-21 ust. 4], Rada Europejska podejmuje decyzje w drodze konsensusu”.

² Do Traktatów zostanie załączony następujący protokół:

- j) W rozdziale dotyczącym postanowień ogólnych mających zastosowanie do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, dodanie postanowienia na temat współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego i koordynacji w tym zakresie (zob. pkt 2 lit. a) załącznika 2).
- k) W rozdziale dotyczącym współpracy sądowej w sprawach cywilnych, ust. 3 artykułu na temat takiej współpracy, w brzmieniu uzgodnionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie zmodyfikowany tak, aby nadać rolę parlamentom narodowym w klauzuli łączącej dotyczącej prawa rodzinnego (zob. pkt 2 lit. b) załącznika 2).
- l) W rozdziałach na temat współpracy sądowej w sprawach karnych i współpracy policyjnej, w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, w artykułach dotyczących wzajemnego uznawania orzeczeń, norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw i kar, Prokuratury Europejskiej, oraz współpracy policyjnej, zostanie dodany nowy mechanizm umożliwiający państwom członkowskim przyjmowanie dalszych środków w tej dziedzinie bez obowiązku uczestniczenia innych państw członkowskich w takich działaniach (zob. pkt 2 lit. c) i d) załącznika 2). Ponadto zakres Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii (1997) zostanie rozszerzony, tak aby objąć, w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, i na takich samych warunkach, rozdziały na temat współpracy sądowej w sprawach karnych i współpracy policyjnej. Może on także dotyczyć zastosowania Protokołu w odniesieniu do środków stanowiących podstawę Schengen i zmian do istniejących środków. Rozszerzenie to będzie uwzględniać stanowisko Zjednoczonego Królestwa zgodnie z uprzednio obowiązującym dorobkiem prawnym Unii w tych obszarach. Irlandia w należyтым terminie określi swoje stanowisko w odniesieniu do tego rozszerzenia.
- m) W art. 100 (środki w przypadku poważnych trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty) zostanie dodane odwołanie do ducha solidarności między państwami

„Protokół w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym Wysokie Umawiające się Strony, pragnąc podkreślić wagę usług świadczonych w interesie ogólnym uzgodniły następujące postanowienia wyjaśniające, które załącza się do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

Artykuł 1

Wspólne wartości Unii w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 16 Traktatu WE obejmują w szczególności:

- zasadniczą rolę i szeroki zakres uprawnień organów krajowych, regionalnych i lokalnych w zakresie świadczenia, zlecenia i organizowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w stopniu możliwie najbardziej odpowiadającym potrzebom odbiorców;*
- różnorodność rozmaitych usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym oraz różnice w potrzebach i preferencjach odbiorców mogących wynikać z odmiennej sytuacji geograficznej, społecznej lub kulturowej;*
- wysoki poziom jakości, bezpieczeństwa i przystępności cenowej, równe traktowanie oraz propagowanie powszechnego dostępu i praw odbiorców;*

Artykuł 2

Postanowienia Traktatu nie mają żadnego wpływu na kompetencje państw członkowskich w zakresie świadczenia, zlecenia i organizowania usług niekomercyjnych świadczonych w interesie ogólnym”.

- członkowskimi oraz do szczególnego przypadku, jaki stanowi energia, w odniesieniu do trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty (zob. pkt 3 załącznika 2).
- n) W art. 152 (zdrowie publiczne), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, lit. d) odnosząca się do środków dotyczących monitorowania poważnych transgranicznych zagrożeń dla zdrowia, wczesnego ostrzegania w przypadku takich zagrożeń oraz ich zwalczania zostanie przeniesiona do ustępu dotyczącego przyjęcia środków zachęcających (konferencja międzyrządowa przyjmie również deklarację na temat środków dotyczących norm jakości i bezpieczeństwa dla produktów i wyrobów medycznych w aspekcie rynku wewnętrznego).
 - o) W artykule dotyczącym europejskiej polityki przestrzeni kosmicznej, uzgodnionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie określone, że przyjmowane środki nie mogą pociągać za sobą harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich.
 - p) W art. 174 (środowisko naturalne), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, sprecyzowana zostanie szczególna potrzeba zwalczania zmian klimatu środkami na szczeblu międzynarodowym (zob. pkt 4 załącznika 2).
 - q) W art. na temat energii, uzgodnionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie dodane odwołanie do ducha solidarności między państwami członkowskimi (zob. pkt 5 załącznika 2), jak również nowa lit. d) na temat wspierania powiązań między sieciami energii.
 - r) Na początku części dotyczącej działań zewnętrznych Unii zostanie wstawiony artykuł stwierdzający, że zasady ukierunkowujące działania Unii na arenie międzynarodowej, cele tych działań i sposób ich prowadzenia będą zgodne z postanowieniami ogólnymi dotyczącymi działań zewnętrznych Unii określonymi w rozdziale 1 tytułu V *TUE*.
 - s) W artykule na temat procedury zawierania umów międzynarodowych zostanie dodany tekst mówiący, że umowa o przystąpieniu Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (ECHR) zostanie zawarta przez Radę jednomyślnie i będzie wymagać ratyfikacji przez państwa członkowskie.
 - t) Treść art. 229a (przyznanie ETS właściwości do rozstrzygania sporów dotyczących europejskich tytułów prawnych w dziedzinie własności intelektualnej) pozostanie niezmienną.
 - u) W art. 249 (definicja aktów UE: rozporządzenie, dyrektywa i decyzja), w nowej sekcji 1 dotyczącej aktów prawnych Unii, definicja decyzji zostanie dostosowana do definicji uzgodnionej podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.
 - v) W konsekwencji rezygnacji z terminów „ustawa” i „ustawa ramowa”, innowacje uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostaną dostosowane, przy jednoczesnym zachowaniu rozróżnienia między tym, co ma charakter prawodawczy a tym, co takiego charakteru nie ma, oraz płynących stąd konsekwencji. W związku z tym po art. 249 zostaną dodane trzy artykuły na temat, odpowiednio, aktów przyjmowanych zgodnie z procedurą prawodawczą, aktów delegowanych i aktów wykonawczych. Artykuł dotyczący aktów prawodawczych będzie stwierdzał, że akty (rozporządzenia, dyrektywy lub decyzje) przyjęte w drodze procedury prawodawczej (zwykłej lub specjalnej) będą stanowić akty prawodawcze. Termino-

logia w artykułach dotyczących aktów delegowanych i aktów wykonawczych, uzgodniona podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie odpowiednio dostosowane.

- w) W art. 308 (klauzula elastyczności), w brzmieniu zmienionym podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, zostanie dodany ustęp stwierdzający, że artykuł ten nie może służyć za podstawę osiągania celów związanych z WPZiB oraz że wszelkie akty przyjęte na mocy tego artykułu będą musiały respektować ograniczenia określone w art. [III-308 akapit drugi]¹.
- x) Po art. 308 zostanie dodany artykuł wyłączający z zakresu uproszczonej procedury zmiany te podstawy prawne, które nie zostały objęte tą procedurą w tekstach uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

19. Ponadto kilka postanowień uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku znajdzie się w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii* (zob. wykaz w części B załącznika 2).

IV. PROTOKOŁY I TRAKTAT EURATOM

20. Nowe protokoły uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku² zostaną załączone do obowiązujących Traktatów (tj. Protokół w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, Protokół w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, Protokół w sprawie Eurogrupy, Protokół w sprawie stałej współpracy strukturalnej w dziedzinie obrony oraz Protokół w sprawie przystąpienia Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności).

21. Protokół załączony do *traktatu reformującego* zmieni obowiązujące protokoły, zgodnie z ustaleniami podjętymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku (zmiany obejmą między innymi usunięcie dziesięciu z nich).

22. Protokół załączony do *traktatu reformującego* wprowadzi niezbędne zmiany techniczne do *Traktatu Euratom*, zgodnie z ustaleniami podjętymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

¹ Konferencja międzyrządowa uzgodni również dwie deklaracje odnoszące się do tego artykułu:

1) „Konferencja oświadcza, że odniesienie w art. 308 do celów Unii dotyczy celów określonych w art. [I-3 ust. 2 i 3] oraz celów określonych w art. [I-3 ust. 4] w odniesieniu do działań zewnętrznych w ramach części III, tytuł V Traktatu. Wyklucza się zatem, aby działania prowadzone na podstawie art. 308 służyły wyłącznie realizacji celów określonych w art. [I-3 ust. 1].

W związku z tym konferencja odnotowuje, że zgodnie z art. [I-40 ust. 6], nie ma możliwości przyjmowania aktów prawodawczych w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”.

2) „Konferencja podkreśla, że zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, art. 308, stanowiąc integralną część systemu instytucjonalnego opartego na zasadzie przyznanym uprawnień, nie może służyć jako podstawa rozszerzenia zakresu uprawnień Unii poza ogólne ramy stworzone postanowieniami traktatów ogólnie i postanowieniami określającymi zadania i działania Unii w szczególności. W każdym przypadku art. 308 nie może być wykorzystywany jako podstawa przyjęcia przepisów, które skutkowałyby, w istocie, zmianą Traktatów z pominięciem procedury, którą te Traktaty w tym celu przewidują”.

² Niektóre z tych protokołów są zbędne z uwagi na fakt, że obowiązujące Traktaty nie zostają uchylone, w związku z czym nie są one wymienione. Należy podkreślić, że wszystkie obowiązujące Traktaty, w tym Akty przystąpienia, pozostają w mocy.

V. DEKLARACJE

Poza deklaracjami, o których mowa w niniejszym mandacie, deklaracje uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku zostaną przejęte przez obecną konferencję międzyrządową w zakresie, w jakim odnoszą się one do postanowień lub protokołów przeanalizowanych podczas obecnej konferencji międzyrządowej.

Załącznik 1

Zmiany w Traktacie UE

Celem niniejszego załącznika jest doprecyzowanie, w niezbędnych przypadkach, dokładnego brzmienia:

Tytuł I – Postanowienia wspólne

1) *Dodanie w preambule Traktatu UE motywu drugiego w brzmieniu*^{*1}:

„INSPIROWANI kulturowym, religijnym i humanistycznym dziedzictwem Europy, z którego wynikają powszechne wartości, stanowiące nienaruszalne i niezbywalne prawa człowieka, jak również wolność, demokracja, równość oraz państwo prawne,”

2) *W art. 1 dodanie zdań w brzmieniu:*

Na końcu akapitu pierwszego: „... której państwa członkowskie przyznają kompetencje osiągnięcia ich wspólnych celów.”

W celu zastąpienia ostatniego akapitu: „Podstawę Unii stanowi niniejszy Traktat oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zastępuje ona Wspólnotę Europejską i jest jej następcą prawnym.”

2bis *Dodanie art. 2 na temat wartości Unii.**

3) *Zastąpienie art. 2 dotyczące celów Unii, który otrzymuje oznaczenie art. 3, tekstem w brzmieniu*²:

„1. Celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów.

2. Unia zapewnia swym obywatelom przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych, w której zagwarantowana jest swoboda przepływu osób, w powiązaniu z właściwymi środkami w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu, imigracji oraz zapobieganie i zwalczanie przestępczości.

3. Unia ustanawia rynek wewnętrzny. Działa na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą jest zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego. Unia wspiera postęp naukowo-techniczny.

¹ W całym niniejszym załączniku symbol (*) oznacza, że dodawane innowacje zachowują brzmienie uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

² Do Traktatów zostanie załączony następujący protokół:

„Protokół w sprawie rynku wewnętrznego i konkurencji Wysokie Umawiające się Strony, uznając, że rynek wewnętrzny zgodnie z art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej obejmuje system zapewniający niezakłóconą konkurencję uzgodniły, że w tym celu Unia podejmie w razie konieczności działania na mocy postanowień Traktatów, w tym na mocy art. 308 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej”.

Zwalcza wyłączenie społeczne i dyskryminację oraz wspiera sprawiedliwość społeczną i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność między pokoleniami i ochronę praw dziecka.

Wspiera spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną oraz solidarność między państwami członkowskimi.

Szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz zapewnia ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego Europy.

3bis. Unia ustanawia unię gospodarczą i monetarną, której walutą jest euro.

4. W stosunkach zewnętrznych Unia umacnia i popiera swe wartości i interesy oraz wnosi wkład w ochronę swych obywateli. Przyczynia się do pokoju, bezpieczeństwa, stałego rozwoju naszej Planety, do solidarności i wzajemnego szacunku między narodami, do swobodnego i uczciwego handlu, do wyeliminowania ubóstwa oraz do ochrony praw człowieka, w szczególności praw dziecka, a także do ścisłego przestrzegania i rozwoju prawa międzynarodowego, w szczególności zasad Karty Narodów Zjednoczonych.

5. Unia dąży do osiągnięcia swych celów właściwymi środkami, w zależności od zakresu kompetencji przyznanych jej na mocy Traktatów.”

4) *Zastąpienie artykułu 3 artykułem 4 dotyczącym stosunków między Unią a państwami członkowskimi**, wraz z dodaniem na początku poniższego tekstu oraz zdania na końcu obecnego ust. 1, który otrzymuje oznaczenie ust. 2:

„1. Zgodnie z art. [I-11] kompetencje nieprzyznane Unii w Traktatach należą do państw członkowskich.”

2. Unia szanuje równość państw członkowskich wobec Traktatów, jak również ich tożsamość narodową, nierozzerwalnie związaną z ich podstawowymi strukturami politycznymi i konstytucyjnymi, w tym w odniesieniu do samorządu regionalnego i lokalnego. Szanuje ich podstawowe funkcje państwa, w tym mające na celu zapewnienie jego integralności terytorialnej, utrzymanie porządku publicznego oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego. W szczególności bezpieczeństwo narodowe pozostaje w zakresie wyłącznej odpowiedzialności każdego państwa członkowskiego. *(obecny ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3)”*.

5) *Zastąpienie art. 6 dotyczącego praw podstawowych tekstem w brzmieniu*^{1 2 3 4}:

¹ Konferencja międzyrządowa uzgodni następującą deklarację: „Konferencja oświadcza, że:
1. Karta praw podstawowych, która jest prawnie wiążąca, potwierdza prawa podstawowe gwarantowane przez europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich.
2. Karta nie rozszerza zakresu zastosowania prawa Unii na dziedziny leżące poza uprawnieniami Unii ani nie ustanawia nowych uprawnień lub zadań Unii, ani też nie zmienia uprawnień i zadań określonych w Traktatach”.

² Jednostronna deklaracja Polski:
„Karta w żaden sposób nie wpływa na prawo państw członkowskich do stanowienia prawa w zakresie moralności publicznej, prawa rodzinnego, a także ochrony godności ludzkiej i poszanowania fizycznej i moralnej integralności człowieka”.

³ Do Traktatów zostanie załączony następujący protokół:
„Wysokie Umawiające się Strony,
mając na uwadze, że w art. [xx] Traktatu o Unii Europejskiej Unia uznaje prawa, wolności i zasady określone w Karcie praw podstawowych,

„1. Unia uznaje prawa, wolności i zasady określone w Karcie praw podstawowych z dnia 7 grudnia 2000 r., w brzmieniu dostosowanym w dniu [... 2007 r.¹], która ma taki sam walor prawny jak Traktaty.

Postanowienia Karty w żaden sposób nie rozszerzają kompetencji Unii określonych w Traktatach.”

Prawa, wolności i zasady zawarte w Karcie są interpretowane zgodnie z postanowieniami ogólnymi określonymi w tytule VII Karty regulującymi jej interpretację i zastosowanie oraz z należyтым uwzględnieniem wyjaśnień, o których mowa w Karcie, które określają źródła tych postanowień.”

mając na uwadze, że Karta ma być stosowana w ścisłej zgodności z postanowieniami wspomnianego wyżej art. [xx] i tytułu VII Karty;

mając na uwadze, że wspomniany art. [xx] wymaga, aby Karta była stosowana i interpretowana przez sądy Zjednoczonego Królestwa w ścisłej zgodności z wyjaśnieniami, o których mowa w tym artykule;

mając na uwadze, że Karta zawiera zarówno prawa, jak i zasady;

mając na uwadze, że Karta zawiera zarówno postanowienia o charakterze cywilnym i politycznym, jak i postanowienia o charakterze gospodarczym i społecznym;

mając na uwadze, że Karta potwierdza prawa, wolności i zasady uznawane w Unii oraz sprawia, że prawa te są bardziej widoczne, nie tworzy jednak nowych praw ani zasad;

przypominając zobowiązania Zjednoczonego Królestwa wynikające z Traktatu o Unii Europejskiej,

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również ogólnie pojętego prawodawstwa Unii;

odnotowując pragnienie Zjednoczonego Królestwa sprecyzowania pewnych aspektów zastosowania Karty;

pragnąc zatem sprecyzować zastosowanie Karty w stosunku do przepisów prawnych i działań administracyjnych Zjednoczonego Królestwa oraz możliwość rozpoznawania na podstawie postanowień Karty spraw w drodze sądowej w Zjednoczonym Królestwie;

potwierdzając, że zawarte w niniejszym Protokole odwołania do funkcjonowania konkretnych postanowień Karty pozostają ściśle bez uszczerbku dla funkcjonowania innych postanowień Karty;

potwierdzając, że niniejszy Protokół pozostaje bez uszczerbku dla zastosowania Karty w stosunku do innych państw członkowskich;

potwierdzając, że niniejszy Protokół pozostaje bez uszczerbku dla innych zobowiązań Zjednoczonego Królestwa wynikających z Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz ogólnie pojętego prawodawstwa Unii;

uzgadniają następujące postanowienia, które zostają załączone do Traktatu o Unii Europejskiej:

Artykuł 1

1. Karta nie rozszerza możliwości Trybunału Sprawiedliwości ani żadnego sądu lub trybunału Zjednoczonego Królestwa do uznania, że przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne, praktyki lub działania Zjednoczonego Królestwa są niezgodne z podstawowymi prawami, wolnościami i zasadami, które są w niej potwierdzone.

2. W szczególności i w celu uniknięcia wątpliwości nic, co zawarte jest w [tytule IV] Karty nie stwarza praw, które mogą być dochodzone na drodze sądowej mających zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, z wyjątkiem przypadków gdy Zjednoczone Królestwo przewidziało takie prawa w swoim prawie krajowym.

Artykuł 2

W zakresie, w jakim dane postanowienie Karty odnosi się do krajowych przepisów prawnych i praktyk, ma ono zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie wyłącznie w zakresie, w jakim prawa lub zasady zawarte w tym postanowieniu są uznawane przez prawo lub praktyki Zjednoczonego Królestwa.”

⁴ Dwie delegacje zastrzegły sobie prawo przyłączenia się do protokołu, o którym mowa w przypisie 19.

¹ Tj. wersja Karty uzgodniona podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, która zostanie ponownie uchwalona przez trzy instytucje w [2007 roku]. Zostanie ona opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Unia przystępuje do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Przystąpienie do Konwencji nie narusza kompetencji Unii określonych w Traktatach.
 3. Prawa podstawowe, zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim, stanowią część prawa Unii jako zasady ogólne prawa.
- 6) *Dodanie art. 7bis dotyczącego Unii i jej bezpośredniego otoczenia**.

Tytuł II – Postanowienia o zasadach demokratycznych

- 7) *Dodanie nowego artykułu dotyczącego roli parlamentów narodowych w Unii w brzmieniu:*

„Parlamenty narodowe aktywnie przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania Unii:

- a) otrzymując od instytucji Unii informacje oraz projekty europejskich aktów prawodawczych przekazywanych im, zgodnie z Protokołem o roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej;
- b) dopilnowując poszanowania zasady pomocniczości zgodnie z procedurami przewidzianymi w Protokole w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności;
- c) uczestnicząc, w ramach przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w mechanizmach oceniających wykonanie polityk Unii w tej dziedzinie, zgodnie z art. [III-260], oraz angażując się w polityczne monitorowanie Europolu i ocenę działalności Eurojustu, zgodnie z art. [III-276 i III-273];
- d) uczestnicząc w procedurach zmiany Traktatów, zgodnie z art. [IV-443 i IV-444];
- e) otrzymując informację na temat wniosków o przystąpienie do Unii, zgodnie z art. [I-58];
- f) uczestnicząc w międzyparlamentarnej współpracy między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim, zgodnie z Protokołem o roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej.”

Tytuł V – Postanowienia ogólne o zewnętrznych działaniach Unii i postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

- 8) *W art. 11 dodanie ust. 1 w brzmieniu (aktualny tekst ust. 1 zostaje skreślony):*¹

¹ Konferencja międzyrządowa uzgodni następującą deklarację: „W uzupełnieniu procedur specjalnych, o których mowa w [art. 11 ust. 1] konferencja podkreśla, że postanowienia obejmujące wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, w tym dotyczące Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz dotyczące Służby Działań Zewnętrznych nie będą miały wpływu na obowiązującą podstawę prawną, obowiązki i uprawnienia każdego państwa członkowskiego w odniesieniu do formułowania i prowadzenia swojej polityki zagranicznej, krajowej służby dyplomatycznej, stosunków z państwami trzecimi oraz uczestnictwa w organizacjach międzynarodowych, w tym na członkostwo państwa członkowskiego w Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Konferencja odnotowuje również, że postanowienia obejmujące wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa nie przyznają Komisji nowych uprawnień do inicjowania decyzji ani nie zwiększają roli Parlamentu Europejskiego.

„1. Kompetencje Unii w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa obejmują wszelkie dziedziny polityki zagranicznej i wszelkie sprawy dotyczące bezpieczeństwa Unii, w tym stopniowe określanie wspólnej polityki obrony, która może prowadzić do wspólnej obrony.

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa podlega szczególnym procedurom. Jest określana i realizowana przez Radę Europejską i Radę, stanowiące jednomyślnie, chyba że Traktaty przewidują inaczej. Wyklucza się przyjmowanie aktów prawodawczych. Wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa realizuje Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie, zgodnie z Traktatami. Szczególna rola Parlamentu Europejskiego i Komisji w tej dziedzinie jest określona Traktatami. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie jest właściwy w odniesieniu do tych postanowień, z wyjątkiem właściwości do kontrolowania przestrzegania art. [III-308] i do kontroli legalności niektórych decyzji, przewidzianych w art. [III-376 akapit drugi].”

Tytuł VI – Postanowienia końcowe

9) *W art. 49 akapit pierwszy, dodanie nowego ostatniego zdania, przy czym akapit drugi pozostaje bez zmian:*

„Artykuł 49

Kryteria kwalifikacji i procedura przystąpienia do Unii

Każde państwo europejskie, które szanuje wartości określone w art. 2 i zobowiązuje się je wspierać może złożyć wniosek o członkostwo w Unii. Wniosek ten jest notyfikowany Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym. Państwo ubiegające się o członkostwo kieruje swój wniosek do Rady, która stanowi jednomyślnie po konsultacji z Komisją i po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielo-nej bezwzględnej większości głosów członków wchodzących w jego skład. Brane są pod uwagę kryteria kwalifikacji uzgodnione przez Radę Europejską.”

Załącznik 2*¹

Zmiany w Traktacie WE

Celem niniejszego załącznika jest doprecyzowanie, w niezbędnych przypadkach, dokładnego brzmienia (A) i doprecyzowanie miejsca, w którym znajdują się pewne postanowienia (B)

A. Modyfikacje w porównaniu z wynikami uzgodnionymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku

Konferencja przypomina również, że postanowienia regulujące wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony nie przesądzają o szczególnym charakterze polityki bezpieczeństwa i obrony państw członkowskich.”

¹ W całym niniejszym załączniku symbol (*) oznacza, że dodawane innowacje zachowują brzmienie uzgodnione podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku.

- 1) *W art. 42 włączenie zmian uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, wraz z dodaniem na końcu fragmentu w brzmieniu:*
„W przypadku, gdy członek Rady uważa, że projekt aktu prawodawczego, o którym mowa w ustępie 1, mógłby naruszać podstawowe aspekty jego systemu zabezpieczenia społecznego, w szczególności jego zakres stosowania, koszty lub strukturę finansową lub mógłby naruszać równowagę finansową tego systemu, może zażądać przedłożenia tej kwestii Radzie Europejskiej. W takim przypadku zwykła procedura prawodawcza zostaje zawieszona. Po przeprowadzeniu dyskusji, w terminie czterech miesięcy od takiego zawieszenia, Rada Europejska:
- odsyła projekt do Rady, co oznacza zakończenie zawieszenia zwykłej procedury prawodawczej, lub
 - nie podejmuje żadnych działań lub występuje z wnioskiem do Komisji o przedstawienie nowego wniosku; w tym przypadku, akt początkowo proponowany uważa się za nieprzyjęty”.
- 2) *Zastąpienie, zgodnie z ustaleniami podjętymi podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, tytułu IV postanowieniami nowego tytułu dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości*, który obejmuje rozdział 1 (postanowienia ogólne), rozdział 2 (polityki dotyczące kontroli granicznej, azylu i imigracji), rozdział 3 (współpraca sądowa w sprawach cywilnych), rozdział 4 (współpraca sądowa w sprawach karnych) i rozdział 5 (współpraca policyjna).*
- W rozdziale 1 (postanowienia ogólne) dodanie w [art. III-262] nowego akapitu drugiego w brzmieniu:*
„Państwa członkowskie mają możliwość organizowania między sobą i na swoją odpowiedzialność form współpracy i koordynacji, zgodnie z tym, co uznają za stosowne w ramach właściwych wydziałów ich administracji odpowiedzialnych za zagwarantowanie bezpieczeństwa narodowego.”
 - W rozdziale 3 (współpraca sądowa w sprawach cywilnych), zastąpienie ust. 3 [art. III-269] tekstem w brzmieniu:*
3. Niezależnie od ust. 2, środki dotyczące prawa rodzinnego mające skutki transgraniczne są ustanawiane przez Radę stanowiącą zgodnie ze specjalną procedurą prawodawczą. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.
Na wniosek Komisji Rada może przyjąć decyzję określającą te aspekty prawa rodzinnego mające skutki transgraniczne, które mogą być przedmiotem aktów przyjmowanych w drodze zwykłej procedury prawodawczej. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.
Wniosek, o którym mowa w akapicie drugim, jest przekazywany parlamentom narodowym. W przypadku, gdy parlament narodowy notyfikuje swój sprzeciw w ciągu sześciu miesięcy od daty takiego przekazania, decyzja, o której mowa w akapicie drugim, nie zostaje przyjęta. W przypadku braku sprzeciwu Rada może przyjąć taką decyzję”.
 - W rozdziale 4 (współpraca sądowa w sprawach karnych) zastąpienie, odpowiednio, ust. 3 i 4 [art. III-270] i [art. III-271] tekstem w brzmieniu:*
„3. W przypadku, gdy członek Rady uważa, że projekt dyrektywy, o której mowa w [art. III-270 ust. 2] [art. III-271 ust. 1 lub 2], naruszałby podstawowe aspekty

jego systemu sądownictwa karnego, może wystąpić z wnioskiem, aby projekt dyrektywy został przekazany do rozpatrzenia Radzie Europejskiej. W takim przypadku zwykła procedura prawodawcza zostaje zawieszona. Po przeprowadzeniu dyskusji i w przypadku konsensusu, Rada Europejska, w terminie czterech miesięcy od takiego zawieszenia, odsyła projekt do Rady, co oznacza zakończenie zawieszenia zwykłej procedury prawodawczej.

W takim samym terminie, w przypadku braku porozumienia i w sytuacji gdy co najmniej 9 państw członkowskich pragnie ustanowić wzmocnioną współpracę na podstawie danego projektu dyrektywy, informują one o tym Parlament Europejski, Radę i Komisję. W takim przypadku uznaje się, że upoważnienie do podjęcia wzmocnionej współpracy, o którym mowa w [art. I-44 ust. 2] i [art. III-419 ust. 1], zostało udzielone i zastosowanie mają postanowienia w sprawie wzmocnionej współpracy”.

- d) *W rozdziale 4 (współpraca sądowa w sprawach karnych) i rozdziale 5 (współpraca policyjna) dodanie nowych ostatnich akapitów, odpowiednio, w ust. 1 [art. III-274] i ust. 3 [art. III-275], w brzmieniu:*

„W przypadku braku jednomyślności w Radzie grupa co najmniej 9 państw członkowskich może wystąpić z wnioskiem o przekazanie projektu [rozporządzenia/środków] Radzie Europejskiej. W takim przypadku procedura w Radzie zostaje zawieszona. Po przeprowadzeniu dyskusji i w przypadku konsensusu, Rada Europejska, w terminie czterech miesięcy od takiego zawieszenia, odsyła projekt Radzie do przyjęcia.

W takim samym terminie, w przypadku braku porozumienia i w sytuacji gdy co najmniej 9 państw członkowskich pragnie ustanowić wzmocnioną współpracę na podstawie danego projektu [rozporządzenia/środków], informują one o tym Parlament Europejski, Radę i Komisję. W takim przypadku uznaje się, że upoważnienie do podjęcia wzmocnionej współpracy, o którym mowa w [art. I-44 ust. 2] i [art. III-419 ust. 1], zostało udzielone i zastosowanie mają postanowienia w sprawie wzmocnionej współpracy”.

[w art. III-275 ust. 3 wyłącznie: „Procedura specjalna przewidziana w akapicie drugim i trzecim nie ma zastosowania do aktów, które stanowią rozwinięcie do robku Schengen”.]

- 3) *W art. 100 zastąpienie ust. 1 tekstem w brzmieniu:*

„1. Bez uszczerbku dla wszelkich innych procedur przewidzianych w Traktatach, Rada, na wniosek Komisji, może postanowić, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, o środkach stosownych do sytuacji gospodarczej, w szczególności w przypadku wystąpienia poważnych trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty, zwłaszcza w obszarze energii”.

- 4) *W tytule XIX (środowisko naturalne) dodanie zmian uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, wraz z zastąpieniem ostatniego tiret w art. 174(1) tekstem w brzmieniu:*

„– promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu”.

- 5) *Dodanie nowego tytułu dotyczącego energetyki, zgodnie z ustaleniami podczas konferencji międzyrządowej w 2004 roku, wraz z zastąpieniem zdania wprowadzającego w art. [III-256] ust. 1 tekstem w brzmieniu:*
„1. W ramach ustanawiania i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz z uwzględnieniem potrzeby zachowania i poprawy środowiska naturalnego, polityka Unii w dziedzinie energetyki ma na celu, w duchu solidarności między państwami członkowskimi: [...]”.

B. Wyjaśnienie miejsca, gdzie znajdują się niektóre postanowienia*

- 6) *Status kościołów i organizacji niewyznaniowych (koniec tytułu II dotyczącego postanowień o zastosowaniu ogólnym);*
7) *Obywatelstwo Unii (część druga);*
8) *Podstawa prawna do przyjęcia uzgodnień w zakresie przedłożenia inicjatywy obywatelskiej [I-47 ust. 4] (na początku art. 27);*
9) *Przejrzystość prac instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii (art. 255, przeniesiony do części drugiej);*
10) *Partnerzy społeczni i dialog społeczny (początek rozdziału na temat polityki społecznej);*
11) *Klauzula solidarności (nowy tytuł VII w części poświęconej działaniom zewnętrznym);*
12) *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (w art. 195);*
13) *Postanowienie, na mocy którego zasady dotyczące stanowienia większością kwalifikowaną w Radzie mają również zastosowanie do Rady Europejskiej ([art. I-25 ust. 3] w nowej sekcji 1bis dotyczącej Rady Europejskiej);*
14) *Podstawy prawne do przyjęcia wykazu składów Rady [art. I-24 ust. 4] i decyzji dotyczącej Prezydencji tych składów [art. I-24 ust. 7] oraz zastąpienie art. 205 ust. 2 zasadą stanowienia większością kwalifikowaną mającą zastosowanie w przypadkach, gdy Rada nie stanowi na podstawie wniosku Komisji [art. I-25 ust. 2] (w sekcji 2 dotyczącej Rady);*
15) *Podstawa prawna do przyjęcia systemu rotacji w odniesieniu do składu Komisji [art. I-26 ust. 6 lit. a) i b)] (sekcja 3 dotycząca Komisji);*
16) *Europejski Bank Centralny (w sekcji 4bis w części piątej);*
17) *Trybunał Obrachunkowy (w sekcji 5 w części piątej);*
18) *Organy doradcze Unii (w rozdziałach 3 i 4 w części piątej);*
19) *Szczególny tytuł II dotyczący postanowień finansowych (rozdziały na temat zasobów własnych Unii, wieloletnich ram finansowych, rocznego budżetu Unii, wykonania budżetu i absolutorium z jego wykonania, postanowień wspólnych i zwalczania nadużyć finansowych);*
20) *Tytuł III i postanowienia dotyczące wzmocnionej współpracy, w tym przeniesienie art. 27a–27e i art. 40–40b TUE oraz szczegółowych ustaleń na temat procedur głosowania [art. I-44 ust. 3];*
21) *Zmiana art. 309 zawierającego szczegółowe ustalenia dotyczące zasad głosowania w przypadku zawieszenia niektórych praw wynikających z członkostwa w Unii [art. I-59 ust. 5 i 6];*
Dodanie w postanowieniach ogólnych i końcowych szczegółowych ustaleń odnoszących się do zakresu terytorialnego [art. IV-440 ust. 2-7].